

***PLAN
ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
GORZKÓW***

**Gmina Kazimierza Wielka
Powiat Kazimierski
Województwo Świętokrzyskie**

I. WSTĘP

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GORZKÓW

1. Położenie geograficzne.
2. Warunki klimatyczne
3. Rys historyczny
4. Demografia
5. Gospodarka
6. Analiza zasobów sołectwa Gorzków
7. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza
8. Opis i charakterystyka centrum miejscowości

III. ANALIZA SWOT

1. Mocne strony
2. Słabe strony
3. Szanse
4. Zagrożenia

IV. INFRASTRUKTURA

1. Sieć wodociągowa
2. Sieć kanalizacyjna
3. Gospodarka odpadami
4. Sieć telekomunikacyjna
5. Sieć energetyczna
6. Infrastruktura drogowa
7. Działalność kulturalna i sportowa
8. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące

społeczność lokalną w perspektywie lat 2010-2017.

W Gorzkowie zlokalizowane są gospodarstwa specjalizujące się głównie w uprawie tytoniu, buraków cukrowych, kukurydzy, zbóż oraz warzyw.

W strukturze gospodarstw indywidualnych przeważają gospodarstwa ok. 5ha

Na wsi nie ma ulokowanych większych zakładów przemysłowych, główną rolę odgrywają małe rodzinne gospodarstwa rolne. Brak jest odpowiednich instrumentów i narzędzi wspierających i stymulujących rozwój przedsiębiorczości, umożliwiających dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania, wzrostu aktywności inwestycyjnej oraz wzrostu aktywności do podejmowania działalności gospodarczej. Bariera powstawania podmiotów gospodarczych jest słaba (lub jej brak) infrastruktura komunikacyjna.

6. Analiza zasobów sołectwa Gorzków

RODZAJ ZASOBU	BRAK	JEST O ZNACZENIU MAŁYM	JEST O ZNACZENIU DUŻYM
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE			
Walory przyrodnicze			X
Walory krajobrazu			X
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	X		
Gleby			X
Kopaliny	X		
ŚRODOWISKO KULTUROWE			
Zabytki			X
Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X
Walory zagospodarowania przestrzennego	X		

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE			
Miejsca, osoby i przedmioty kultu			X
Święta, odpusty, pielgrzymki			X
Tradycje, obrzędy, gwara	X		
Legandy, podania i fakty historyczne	X		
Ważne postacie historyczne			X
Specyficzne nazwy	X		
OBIEKTY I TERENY			
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny)	X		
Place i miejsca publicznych spotkań		X	
Miejsca spotkań i rekreacji			X
GOSPODARKA, ROLNICTWO			
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasta, arteria komunikacyjna, atrakcje turystyczne)	X		
Przyjezdni stali i sezonowi	X		

7. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza

Podczas prac nad Planem Rozwoju Miejscowości Gorzków odbywały się spotkania z mieszkańcami, celem konsultacji społecznych było określenie potrzeb mieszkańców oraz diagnoza stanu obecnego i przyszłego.

Poniższa tabela przedstawia jak mieszkańcy widzą swoją wieś i jak chcieliby aby w przyszłości wyglądała.

PYTANIA	ANALIZA	PROGNOZA
	Co jest	Jak ma być
Co ją wyróżnia	Walory przyrodnicze, klimat, zwarta budowa.	Wieś bezpieczna, uporządkowana
Jakie pełni funkcje	Rolniczo – produkcyjna, mieszkalna	Rolniczo – produkcyjna, mieszkalna oraz turystyka i agroturystyka
Kim są mieszkańcy	Mieszkańcy to głównie rolnicy	Aktywny udział mieszkańców w życiu społecznym, kulturowym wsi
Co daje utrzymanie	Głównie rolnictwo oraz praca w firmach prywatnych i państwowych	Mieszkańcy utrzymujący się z indywidualnego rolnictwa
Jaki ma wygląd	Zabudowa wymagająca poprawy	Zabudowa murowana, schludne elewacje, zadbane otoczenie
Jaka jest infrastruktura komunikacyjna	Potrzebna modernizacja nawierzchni asfaltowej	Nowoczesna infrastruktura komunikacyjna
Jakie obyczaje i tradycje pielęgnują i rozwijają	Pikniki rodzinne	Organizacja większej ilości festynów kulturalnych, dużych imprez sportowych
Jaka jest infrastruktura techniczna	Brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Zwodociągowanie i skanalizowanie

8. Opis i charakterystyka centrum miejscowości

Szczególne znaczenie dla mieszkańców ma obszar, na którym znajduje się remiza OSP, Szkoła Podstawowa i Kościół który stanowi publiczne centrum spotkań, gdzie odbywają się wszystkie ważne dla miejscowości wydarzenia nie tylko te kulturalno – sportowo – rekreacyjne ale również uroczystości religijne. To tu odbywają się spotkania integracyjne mieszkańców np.: zabawy andrzejkowe, sylwestrowe czy karnawałowe.

Oto niektóre z nich:

1. Dożynki wiejskie
2. Pikniki rodzinne
3. Festyny ludowe
4. Rozgrywki piłkarskie
5. Przygotowania strażaków do zawodów pożarniczych.

Remiza OSP to miejsce spotkań i szkoleń nie tylko dla strażaków ochotników .Tu odbywają się zebrania ogólnie - wiejskie, spotkania szkoleniowe z pracownikami ARiMR czy Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Samorządowa Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego "Hubala", w której uczy się 102 uczniów i pracuje 12 nauczycieli i 3 pracowników obsługi. W szkole działa:

- * Kółko przyrodnicze – w ramach którego uczniowie rozwijają zainteresowania przyrodnicze, wyrabiają w sobie wrażliwość na negatywne zmiany zachodzące w przyrodzie,
- * Kółko teatralne – skupia uczniów, którzy rozwijają swój talent aktorski,
- * Kółko polonistyczne – uczniowie rozwijają kulturę języka, zainteresowania czytelnicze i medialne,
- * Kółko matematyczne – którego celem jest umożliwienie uczniom szczególnie zainteresowanym matematyką, pogłębienie i poszerzenie wiadomości i umiejętności z tej dziedziny,
- * Kółko muzyczne – skupia uczniów kochających śpiew,
- * Szkolne koło PCK – zakłada wyrabianie wśród uczniów nawyków dbałości o codzienną higienę osobistą, troskę o otoczenie, kształtowanie nawyków właściwego odżywiania,
- * Samorząd Uczniowski,
- * Zajęcia sportowe.

Istniejąca infrastruktura pozostawia wiele do życzenia i wymaga znaczących nakładów finansowych.

Elementem charakterystycznym dla miejscowości jest stadion, któremu nadano nazwę ze względu na jego położenie - Stadion na "Łonach". Stadion obecnie może pomieścić ok. 200 widzów w tym jest 100 miejsc siedzących, nie posiada oświetlenia i nie jest boiskiem pełnowymiarowym - jego wymiary 99 m x 54 m.

Poprzez planowane prace zagospodarowane i zadbane będzie miało olbrzymi pozytywny wpływ na ogólny wizerunek całej miejscowości. Możliwość spędzania wolnego czasu w godnych warunkach, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań poprzez działalność w Ludowym Klubie Sportowym na pewno przyczyni się do tego, że młodzi ludzie swoją przyszłość będą wiązać z tą miejscowością.

III. Analiza SWOT

1. MOCNE STRONY

- ❖ Dobry stan środowiska naturalnego
- ❖ Wysoka aktywność władz gminy
- ❖ Czyste powietrze
- ❖ Wysokiej jakości nie skażone gleby
- ❖ Infrastruktura techniczna – sieci energetyczne, telekomunikacyjne.
- ❖ Odległość od dużych zakładów przetwórstwa emitujących zanieczyszczenia
- ❖ Atrakcyjne zasoby przyrodnicze
- ❖ Zgrana społeczność

2. SŁABE STRONY

- ❖ Brak możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież (brak infrastruktury rekreacyjnej i sportowej typu boiska, ścieżki rowerowej itp.),
- ❖ Brak miejsca do spotkań mieszkańców,
- ❖ Ukryte bezrobocie
- ❖ Zły stan infrastruktury drogowej, ograniczający dostępność komunikacyjną
- ❖ Niski poziom warunków życia

- ❖ Niski stan zasobności gospodarstw domowych
- ❖ Brak promocji walorów miejscowości
- ❖ Niezbyt estetyczny wygląd obiektów gospodarskich
- ❖ Ograniczony rozwój działalności pozarolniczej – turystycznej, usługowej
- ❖ Brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

3. SZANSE

- ❖ Szanse związane ze środkami pomocowymi Unii Europejskiej – możliwość korzystania z pomocy finansowej UE np. PROW, RPO i inne w zakresie inwestycji w gospodarstwa rolne, infrastrukturę wsi i kapitał ludzki
- ❖ Aktywność mieszkańców
- ❖ Szanse związane z rozwojem obsługi rolnictwa – tania siła robocza, zapotrzebowanie rolnictwa na usługi
- ❖ Rozwój turystyki wiejskiej, agroturystyki oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu – ekologia, naturalne otoczenie, folklor

4. ZAGROŻENIA

- ❖ Wzrost bezrobocia, ukryte bezrobocie na wsi
- ❖ Emigracja zarobkowa
- ❖ Odpływ młodych ludzi do miast w poszukiwaniu pracy
- ❖ Niski przyrost naturalny
- ❖ Brak kompleksowych inwestycji w infrastrukturę techniczną
- ❖ Silna konkurencja regionów wysoko uprzemysłowionych

Szans na rozwój miejscowości Gorzków należy upatrywać głównie w utrzymaniu na obecnym poziomie zaangażowaniu mieszkańców w sprawy wsi, integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Wsparciem dla tych inicjatyw mogą być środki pozyskiwane na rozwój miejscowości w wymiarze infrastrukturalnym, które ułatwią życie społeczności lokalnej, zmniejszą różnicę pomiędzy terenami wiejskimi a miastem.

Kolejną szansą jest rozwój turystyki. Położenie miejscowości – oddalenie od skupisk

ludności, czyste środowisko, dają możliwość rozwinięcia agroturystyki. Z analiz środowiska przyrodniczego i kulturalno – historycznego wynika, że turystyka może stanowić znaczące źródło dochodów mieszkańców.

To co jest szansą może stanowić zagrożenie. Oddalenie miejscowości, brak przemysłu i miejsc pracy może powodować pozostawienie na uboczu prowadzonych inwestycji, odpływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy i godnego poziomu życia.

IV. Infrastruktura

1. Sieć wodociągowa

Brak sieci wodociągowej. Woda pitna i do celów gospodarczych pochodzi ze studni eksploatacyjnych znajdujących się w każdym gospodarstwie.

2. Sieć kanalizacyjna

Brak sieci kanalizacyjnej. Gospodarstwa zaopatrzone są w bezodpływowe zbiorniki na ścieki sanitarne oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków.

3. Gospodarka odpadami

Zbieraniem i transportem odpadów komunalnych z terenu Gorzkowa zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kazimierzy Wielkiej . Surowce wtórne są sprzedawane do dalszego przetwarzania, a pozostały balast deponowany jest na wysypisku w Sielcu Biskupim gmina Skalbmierz.

Zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych objęte są 71 gospodarstwa domowe.

4. Sieć telekomunikacyjna

Miejscowość w 100% ma dostęp do sieci telekomunikacyjnej i praktycznie cały jej obszar jest objęty zasięgiem telefonii komórkowej.

5. Sieć energetyczna

Wieś Gorzków w całości zelektryfikowana. Dostawcą energii są PGE Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko – Kieleckiego ZEORK S.A. z siedzibą w Skarżysku Kamiennej.

6. Infrastruktura drogowa

Miejscowość Gorzków jest korzystnie położona pod względem komunikacyjnym. Przez Gorzków przebiega droga powiatowa nr 15820 Krzyszkowice-Gorzków, przy której znajduje się przystanek autobusowy, drogi gminne o nawierzchni bitumicznej a także dojazdowe tłuczniowo-gruntowe, co sprawia że miejscowość jest łatwo dostępna.

7. Działalność kulturalna i sportowa

Mocną stroną Gorzkowa jest kultura fizyczna. W 2001r. przy pomocy grupy młodych osób z terenów Gorzkowa i okolic powstał Ludowy Zespół Sportowy „Jawornik”, który w krótkim czasie zaczął odnosić sukcesy plasując się na poziomie drużyn z kilkudziesięcioletnimi tradycjami. „Jawornik” istnieje dzięki ogromnemu zdeterminowaniu młodzieży, wsparciu ze strony mieszkańców oraz władz samorządowych. Do głównych założycieli Jawornika zaliczają się: Janusz Wątek, Jacek Skopowski, Robert Gorgoń, Bogdan Dera, Dariusz Woźnicki i kilka innych osób. Barwy zespołu sportowego : czarno-czerwono-zielone, Prezes: Janusz Wątek (od 2001), Trener: Julian Łopata(od marca 2010).

Od samego powstania do dnia dzisiejszego klub jest wspierany przez Urząd Miasta Gminy w Kazimierzy Wielkiej.

Po licznych zdobytych trofeach na arenie powiatu, zarząd zdecydował o zarejestrowaniu drużyny seniorów do OZPN. W sezonie 2005/06 drużyna seniorów została włączona do rozgrywek Klasy A - Liga Świętokrzyska.

Sukcesy LZS stanowią dużą zachętę dla dzieci i młodzieży, które chętnie poświęcają swój wolny czas trenując w drużynie trampkarzy.

Brak odpowiedniego miejsca do treningów Zespołu Sportowego spowodowało , że coraz częściej zaczęto marzyć o swoim stadionie sportowym o standardzie zbliżonym do takiego jakie posiadają przeciwnicy.

Dzięki inicjatywie miejscowych działaczy oraz młodzieży zakupiono teren pod boisko piłkarskie i nadano mu nazwę ze względu na jego położenie - Stadion na "Łonach" , który obecnie ma pojemność - 200 miejsc w tym 100 siedzących nie posiada oświetlenia i nie jest boiskiem pełnowymiarowym - wymiary boiska - 99 m x 54 m.

Ludowy Zespół Sportowy Jawornik Gorzków posiada swój herb i flagę.

Klub - Tabela								
Wszystkie Spotkania								
Poz.	Nazwa drużyny	Meczów	Pkt.	Wyg.	Rem.	Por.	Bramki	Bilans bramkowy
1.	Sokół Rykoszyn	22	61	20	1	1	92 - 9	+83
2.	Astra Piekoszów	23	50	16	2	5	47 - 18	+29
3.	Polanie Pierzchnica	23	43	13	4	6	30 - 11	+19
4.	Sparta Zagnańsk	23	43	13	4	6	45 - 35	+10
5.	Zieleń Zelstawice	22	34	10	4	8	29 - 36	-7
6.	Star Starachowice	23	33	10	3	10	34 - 28	+6
7.	LKS Bolmin	23	33	10	3	10	41 - 46	-5
8.	Dąb Nagłowice	23	31	9	4	10	34 - 47	-13
9.	Gród Cmiński	22	25	7	4	11	34 - 34	0
10.	LZS Jawornik Gorzków	21	24	7	3	11	29 - 51	-22
11.	Piast Chęcin	24	22	6	4	14	24 - 40	-16
12.	GKS Kluczewsko	22	19	5	4	13	24 - 50	-26
13.	Czarnowila Kielce	22	16	4	4	14	29 - 50	-21
14.	Partyzant Wodzisław	23	16	4	4	15	27 - 64	-37

Tabela wyników rozgrywek prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej klasa A grupa I, sezonu 2009/2010

W Gorzkowie już od lat przedwojennych kultywowano także tradycje kulturalne. Działał tu chór parafialny, wystawiano jasełka. Prawdziwe ożywienie artystyczne i kulturalne nastąpiło od kiedy proboszczem tutejszej parafii został ks. Andrzej Biernacki, z którego inicjatywy powstał chór liczący 26 osób, grupa taneczna „Gorzkowianie” licząca 28 osób i kapela licząca 10 osób, które z krótką przerwą, spowodowaną problemami zdrowotnymi kierownika

„...Twórzcie kulturę wsi, w której obok nowych wymiarów, jakie niosą czasy, pozostanie - jak u dobrego gospodarza – miejsce na rzeczy dawne, uświęcone tradycją, potwierdzone przez prawdę wieków...”

Jan Paweł II

zespołu, działają do dziś. Mieszkańcy całymi rodzinami bardzo chętnie angażują się poświęcając swój czas przygotowując repertuar występów na różne uroczystości kościelne i świeckie. Występy mają miejsce nie tylko na terenie gminy, powiatu kazimierskiego czy ościennych województw ale również na arenie międzynarodowej. Zespół instrumentalno-taneczny jest w posiadaniu 50 instrumentów i większości niezbędnych strojów, tylko wyjątkowo do spektakli teatralnych wypożyczane są stroje z teatrów. Należy nadmienić także, że zespół „Gorzkowianie” jest ulubieńcem mediów. Wiele razy nagrania zespołu i relacje o nim gościły na antenie radia i telewizji.

W Gorzkowie prężnie działa także Ochotnicza Straż Pożarna, która dba o bezpieczeństwo mieszkańców oraz gości na organizowanych piknikach rodzinnych.

8. Obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary sieci Natura 2000 wyznaczone w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880).

Obszar miejscowości objętej Planem Odnowy Miejscowości nie znajduje się w zasięgu obszaru chronionego prawem w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody /Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880/, nie znajduje się także w obszarze Natura 2000.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Krzysztof Magnes

Nazwa przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia (cel , przeznaczenie, oczekiwane rezultaty)	Przewidywane koszty realizacji	Źródła finansowania
Przebudowa kompleksu rekreacyjno-sportowego w miejscowości Gorzków	<p>Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do osiągnięcia następujących celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniesienie atrakcyjności miejscowości, - promocja miejscowości, - podniesienie standardu miejsc związanych z rozwojem funkcji społeczno-kulturalnej. <p>(przebudowa trybun, płyty boiska, budowa budynku socjalno-administracyjnego, budowa ogrodzeń i wygradzeń, przebudowa oświetlenia, parkingi)</p>	900 tys.	PROW 2007-2013
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (opcjonalnie przydomowe oczyszczalnie ścieków) na terenie Gorzkowa.	<p>Budowa sieci wodociągowej na terenie wsi zapewni mieszkańcom dostęp do wody o odpowiedniej jakości. Budowa sieci kanalizacyjnej w Podolanach spowoduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawę stanu czystości wód poprzez wyeliminowanie nielegalnego odprowadzania ścieków do rzek, - poprawę czystości środowiska naturalnego. <p>Efektem budowy sieci kanalizacyjnej będzie podłączenie wszystkich gospodarstw wsi Gorzków do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.</p>	1800 tys.	RPO 2007-2013

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GORZKÓW
2010R.

Nazwa przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia (cel , przeznaczenie, oczekiwane rezultaty)	Przewidywane koszty realizacji	Źródła finansowania
Stworzenie estetycznych przestrzeni publicznych (chodniki, ławki itp.).	Realizacja przedsięwzięcia ma na celu: – poprawę estetyki otoczenia, – podniesienie atrakcyjności miejscowości, – poprawę jakości życia mieszkańców.	20 tys.	PROW 2007-2013 (Leader +), Budżet Gminy Kazimierza Wielka
Remont istniejącego i budowa nowego oświetlenia ulicznego.	Realizacja przedsięwzięcia ma na celu: – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, – zapewnienie bezpieczeństwa pieszych, – poprawę jakości życia mieszkańców, – poprawę estetyki otoczenia.	50 tys.	Budżet Gminy Kazimierza Wielka
Drogi – utwardzenie i poprawa ich stanu technicznego	Realizacja przedsięwzięcia ma na celu: – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, – zapewnienie bezpieczeństwa pieszych, – poprawę jakości życia mieszkańców, – poprawę estetyki otoczenia.	300 tys.	Budżet Gminy Kazimierza Wielka, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GORZKÓW
2010R.

Nazwa przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia (cel , przeznaczenie, oczekiwane rezultaty)	Przewidywane koszty realizacji	Źródła finansowania
Dbanie o wygląd estetyczny gospodarstw, promowanie tradycyjnych ogrodów wiejskich (np. poprzez udział w konkursie na najładniejszą zagrodę).	Realizacja przedsięwzięcia ma na celu: – poprawę estetyki otoczenia, – podniesienie atrakcyjności miejscowości, – poprawę jakości życia mieszkańców, Atrakcyjne położenie Gorzkowa, spokój, czyste środowisko, walory krajobrazowe mogą zachęcać do osiedlania się tu nowych mieszkańców.	5 tys.	Budżet Gminy Kazimierza Wielka, Mieszkańcy

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GORZKÓW
2010R

I. WSTĘP

Proces odnowy wsi łączy się z przygotowaniem planu odnowy miejscowości. Podejmowanie racjonalnych decyzji dotyczących rozwoju miejscowości wymaga planowania strategicznego łączącego problematykę społeczną, ekologiczną gospodarczą i przestrzenną. Opracowana przez Radę Sołecką przy współpracy społeczności lokalnej i jej akceptacji, a następnie przyjęta do realizacji przez radę gminy, strategia rozwoju jest podstawowym dokumentem kierującym działalność sołectwa w dłuższym okresie czasu. Strategia jest fundamentem odnowy i oznacza spełnienie zasady programowania obowiązującej w polityce strukturalnej Unii Europejskiej. W dalszej części opracowania przedstawiono: zasoby miejscowości, analizę mocnych i słabych stron oraz cele i kierunki działania. Plan Odnowy Miejscowości nie jest dokumentem zamkniętym i w miarę pojawiania się nowych problemów możliwe jest jego uaktualnienie.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GORZKÓW

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Gorzków jest obszar tej miejscowości.

1. Położenie geograficzne

Gorzków to niewielka wieś położona w południowej części województwa świętokrzyskiego w powiecie kazimierskim. Miejscowość Gorzków graniczy z ośmioma miejscowościami: Plechówka, Plechów, Donatkowice, Wojsławice, Krzyszkowice, Nagórzanki, Chruszczyna Wielka, Łyczaków.

Przez teren sołectwa biegnie droga powiatowa nr 15820 Krzyszkowice-Gorzków

Miejscowość Gorzków dzieli odległość 6 km do siedziby gminy – Kazimierzy Wielkiej, 89 km do stolicy województwa – Kielc oraz 45 km do Krakowa.

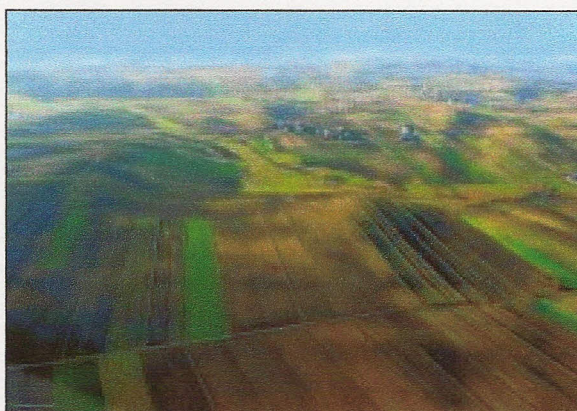
Poniższa mapa obrazuje położenie miejscowości Gorzków na tle Gminy Kazimierza Wielka.

2. Warunki klimatyczne

Obszar, na którym położony jest powiat kazimierski określany jest przez geografów Niecką Nidziańską, która jest częścią Wyżyny Małopolskiej. Teren ma rzeźbę pagórkowatą bez znacniejszego zróżnicowania form, różnica rzędnych waha się w granicach 195,9 m n.p.m. do 320,2 m n.p.m. Ściślej rzecz biorąc powiat kazimierski rozpościera się na części Niecki, zwanej Płaskowyżem Proszowickim

Foto 1. Płaskowyż Proszowicki

Wieś Gorzków położona jest w powiecie kazimierskim w południowej części województwa świętokrzyskiego. Posiada łagodny klimat, pozbawiony gwałtownych skoków i zmian termicznych. Miejscowy klimat charakteryzujący się wyraźnie większym wpływem kontynentalnym powoduje najdłuższy w Polsce okres wegetacji roślin, który trwa około 200 dni. Średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca roku – stycznia wynosi -3°C , a najcieplejszego – lipca $+18^{\circ}\text{C}$. Zima trwa statystycznie 92 dni, a lato 91 dni. Liczba dni pogodnych w roku wynosi 62, a pochmurnych 122.

Szata śnieżna występuje średnio przez 80 dni. Roczna ilość opadów wynosi 610 mm co bliskie jest średniej krajowej. Z tego na okres wegetacji przypada 410 mm opadów.

Gorzków posiada świetne warunki ekologiczne, bowiem w promieniu 50 km nie ma uciążliwego przemysłu. Teren sołectwa Gorzków pokryty jest glebami lessowo - czarnoziemnymi wysokich klas od I do III najbardziej urodzajnymi w kraju.

3. Rys historyczny

Nazwa miejscowości pochodzi od staropolskiego imienia lub przezwiska „Gorzek” a więc od założyciela miejscowości. Najstarsza wzmianka o Gorzkowie pochodzi z 1326r. i dotyczy istnienia już wówczas parafii. Wieś musiała więc powstać znacznie wcześniej. W tym kościelnym dokumencie wieś zapisana jest w formie Gorchow. W krakowskich księgach sądowych w 1374r. wieś zapisano w formie Gorcow, zaś w 1386r. jako Gorkouicz. Nasz wielki dziejopis Jan Długosz wymienia wieś jako Gorzkow (1470-80), zaś w dokumencie z 1499r. figuruje forma Gorzkowo. Z krakowskich ksiąg sądowych z 1400r. dowiadujemy się o istnieniu dwóch łąk w Gorzkowie – jedna zwana Więckowska w Rokiciu (zapewne nazwa części wsi), druga zaś Andrzejewska. Pod datą 1410 księgi zapisują dziedzinę zwaną Jaszkowski i trzy pola zwane Jutrzyzny. Nazwy wymienionych wyżej łąk, pól czy też dziedziny, (czyli posiadłości) pochodzą od imion ich właścicieli. Wówczas bowiem, w okresie średniowiecza zjawiskiem częstym było, że wieś miała kilku właścicieli.

W 1415 r. księgi ziemskie krakowskie wymieniają „ wielką drogę) z Gorzkowa do Zagórzan (dziś Zagórzanki), 1 1570 r. zaś dokładnie określają granice wsi. Wg zapisów w tychże księgach granice między Donatkowicami i Plechowem biegną m.in. do ściany wsi Gorzków, gdzie usypano 3 kopce narożne- Gorzkowa, Donatkowic i Plechowa (wówczas tak rozgraniczono wsie). Granice między Gorzkowem a Plechowem poczynają się od ściany Donatkowic, od drogi ze Skalbmierza do Koszyczek (dzisiejszych Koszyc). Ta droga jest graniczną dla Gorzkowa i Plechowa aż do Wiślicy, która dzieli Gorzków i Wielką Chruszczynę. Tu też znajdują się kopce narożne Plechowa i Gorzkowa.

Wieś była własnością szlachecką. Pierwszym znanym z zachowanych dokumentów właścicielem Gorzkowa był Andrzej herbu Gierałt. W 1379r. Klemens z Gorzkowa, w 1385r. nieznaną z imienia żona Piotra z Gorzkowa. Pod datą 1388r. znajdujemy interesującą zapiskę informującą , że Więcek (Vanczik) i Hanka sprzedają za 60 grzywien Janowi Ligęzie, wojewodzie łęczyckiemu całą swą posiadłość w Gorzkowie wraz z prawem patronatu miejscowego kościoła.

Księgi ziemskie krakowskie wymieniają nie tylko szlachtę, ale i kmieci. W 1404r. zanotowany jest Jan zwany Kęsikom, kmieć z Gorzkowa, w 1427r. Mikołaj Kiełbasz - także kmieć z Gorzkowa.

W 1430r. Piotr, pełnomocnik Stanisława Ligęzica z Chruszczony, występują przeciwko Piotrowi Swiradowi z Krzyszkowic o zabranie targowego w Gorzkowie. Świadczy to o odbywaniu targów we wsi, zapewne pod kościołem.

W 1500r. Mikołaj, Feliks i Piotr Ligezowi darują Mikołajowi Cikowskiemu, cześnikowi króla Jana Olbrachta czią część swych dóbr w Gorzkowie z dworem i rolami folwarcznymi. W wyniku zamiany z Feliksem Ligezą, Mikołaj Cikowski uzyskuje wszystkie części w Gorzkowie z wyjątkiem darowizny poczynionej mu uprzednio w zamian za burgrabia na zamku krakowskim wraz z rocznym czynszem 60 grzywien. Po jego śmierci ok. 1535r. dobra gorzkowskie dziedziczył jego syn Stanisław podkomorzy krakowski, kasztelan biecki (zm.1576r.)

Wieś prawdopodobnie była podzielona, gdyż w 1543r. jako dziedzic Gorzkowa występuje Jan Cikowski. Wg opisu parafii z 1783r. właścicielem Gorzkowa był Ignacy Zieliński, pułkownik wojsk koronnych, zaś w latach 1789-91 Piotr Zieliński, porucznik wojsk koronnych.

Spis ludności diecezji krakowskiej, przeprowadzony w 1787r. z polecenia prymasa M.J. Poniatowskiego wykazuje, że Gorzków liczył wówczas 90 ludzi, w tym 4 Żydów. Według taryf i tabel podymnego, czyli podatku płaconego od domu, sporządzonych w 1789r. wieś liczyła 23 domy w tym dwór, plebania, młyn, i browar. We wsi był także 1 rzemieślnik z gruntem. Spis ludności z 1791r. podaje, że wieś liczyła 24 domy, zamieszkałe przez 116 osób. W 1827r. w Gorzkowie było 20 domów i 145 mieszkańców. W latach 1954-1972 Gorzków należał do gromady Donatkowice, w latach 1973-1976 do gminy Wielgus a od 1976 do gminy Kazimierza Wielka. Obecnie – 71 domów, 299 mieszkańców.

Części wsi: Łany Gorzkowskie (popularnie-Łony)

Szewska ulica

Obiekty fizjograficzne: Jawornik- rzeczka i łąki nad nią

Kozina – pola

Łysa Góra – wzgórze

Padoły – wyrwa w centrum wsi

Włóściańskie – pola, łąki

Żołnierskie Łąki - łąki

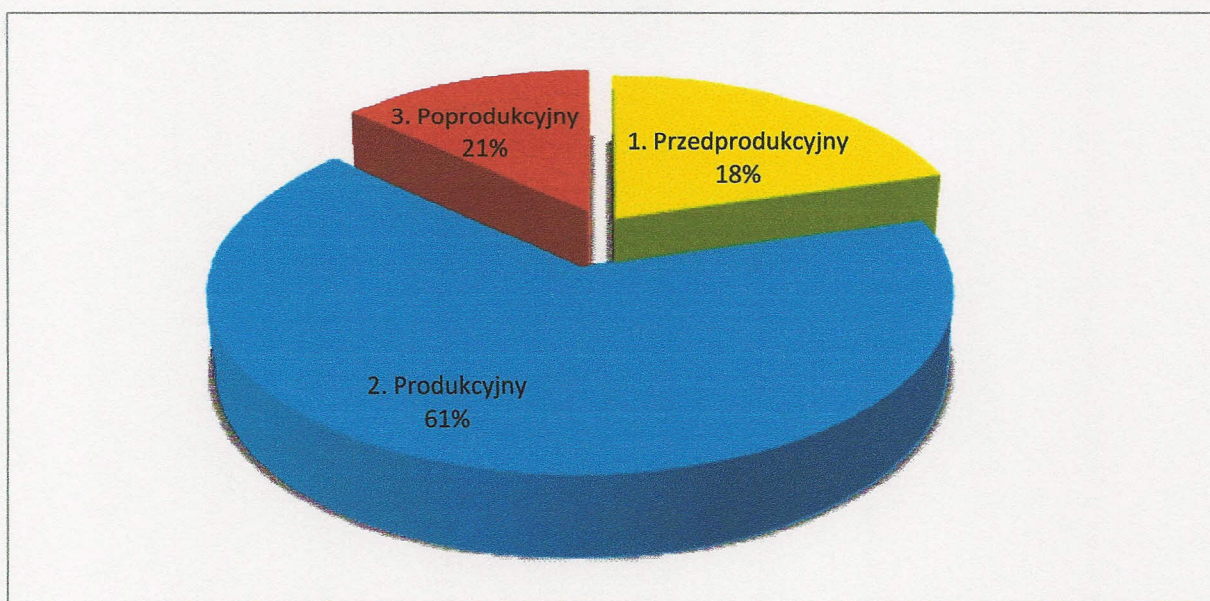
4. Demografia

Gorzków zamieszkuje 299 osób (stan na 31.12.2009r) w tym 156 kobiet i 143 mężczyzn.

Strukturę wiekową wsi przedstawia poniższa tabela i wykres:

Wiek	W liczbach	W %
Do 18 roku	54	18
19 - 60	182	61
Powyżej 60 roku	63	21
RAZEM	299	100

Tabela 2. Struktura wiekowa wsi.

Wykres 2. Struktura wiekowa ludności wsi Gorzków w %

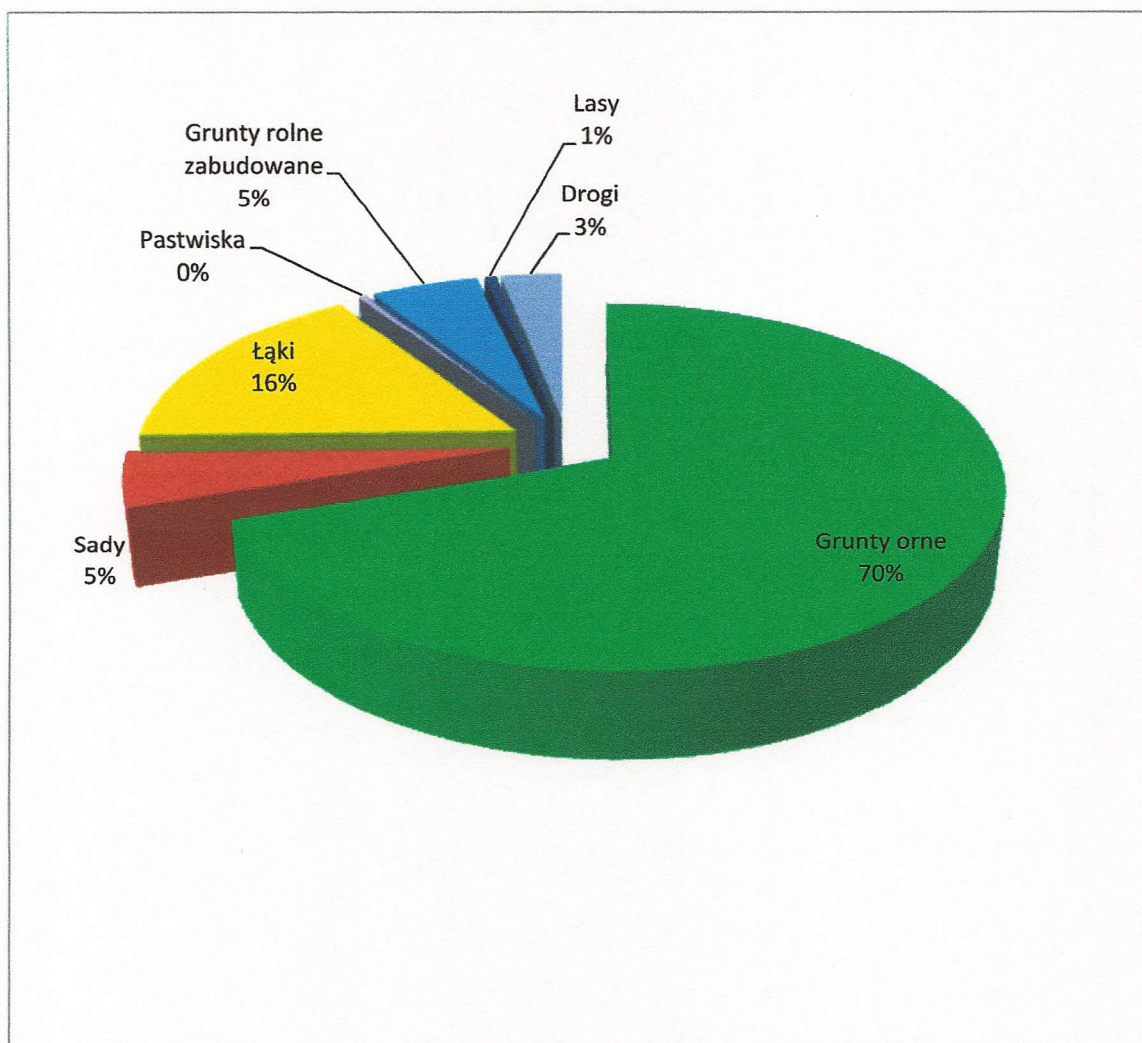
Z powyższych danych wynika że większość osób zamieszkujących wieś Gorzków, jest w wieku produkcyjnym, wchodzącym na rynek pracy. Dlatego też, podstawowym kierunkiem działania powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez zwiększanie szans młodych ludzi na zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Inwestycje w kapitał ludzki wpłyną na zmniejszenie liczby migracji ludności w poszukiwaniu zatrudnienia, zarówno tej krajowej jak i zagranicznej.

5. Rolnictwo i Gospodarka

Miejscowość Gorzków zajmuje powierzchnię 261,95 ha, z czego grunty orne 183,02 ha stanowią 70 % powierzchni. Ponadto na powierzchnię ogólną składają się:

- Sady – 12,53 ha
- Łąki – 42,37 ha
- Pastwiska – 1,00 ha
- Lasy – 1,39 ha
- Grunty rolne zabudowane – 13,80 ha
- Drogi - 7,84 ha

Wykres 1. Powierzchnia wsi Gorzków w %